

صلح؛ حلقهٔ گمشده

www.ketab.ir

سیدکمال‌الدین موسوی

(عضو هیئت علمی دانشگاه کاشان)

نشر ایما

سرشناسه: موسوی، سیدکمال‌الدین، ۱۳۴۰ دی -
عنوان و نام پدیدآور: صلح؛ حلقه‌ی گمشده / سیدکمال‌الدین موسوی؛ ویراستار سمیه‌سادات حسینی

مشخصات نشر: اصفهان: آریا، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۲۴۴ ص.

فروست: کتابهای هابیل (مطالعات جنگ و صلح): ۷.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۶۳-۱۵-۴

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

موضوع: صلح

Peace

صلح -- همکاری‌های بین‌المللی

Peace -- International cooperation

خشونت

Violence

رده‌بندی کنگره: JZ5534

رده‌بندی دیویی: ۳۴۳/۶۶

شماره کتابشناسی ملی: ۹۱۳۶۸۳۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

www.ketab.ir

اصفهان/صندوق پستی: ۱۹۷۳-۸۱۴۶۵
تلفن: ۰۹۱۳۳۲۰۰۹۲۵

توزیع: پخش ققنوس ۰۲۱۶۶۴۰۸۶۴۰

پخش صدای معاصر ۰۲۱۶۶۹۷۸۵۸۲

پخش فدک ۰۳۱۳۳۳۵۱۲۰۷

پخش مداد آبی ۰۲۱۸۸۳۵۶۴۳۶

فروش اینترنتی: چهارسوق 45000q.ir

سی‌بوک 30book.com

پاتوق کتاب bookroom.ir

کتاب الکترونیک: طاقچه taaghche.com

فیدیبو fidibo.com

ناشر آریا

صلح؛ حلقه‌ی گمشده

سیدکمال‌الدین موسوی

ویراستار: سمیه‌سادات حسینی

کلیه‌ی حقوق محفوظ و مخصوص نشر آریا است.
تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن
به هر صورت از قبیل کاغذی، الکترونیک و صوتی
بدون اجازت مکتوب ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

شمارگان: ۳۰۰ نسخه / نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۲ / شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۶۳-۱۵-۴

طراحی جلد: محمد صمدی / صفحه‌آرا: مسعود چترروز

www.nashrearma.com

فهرست

۱۱	سراغاز
۱۵	فصل ۱: مفاهیم
۱۷	خشونت و جنگ
۲۲	الف. مذهب
۲۴	ب. ایدئولوژی‌ها و جهان‌بینی‌ها
۲۶	ج. زبان، ادبیات، قوانین
۴۰	جمع‌بندی
۴۱	فصل ۲: صلح در آینه آمار و ارقام
۴۴	سیمای صلح منفی
۴۸	نمایی از صلح مثبت
۵۶	جمع‌بندی
۵۷	فصل ۳: نظریات جامعه‌شناختی صلح
۶۰	نظریات کلاسیک
۶۵	فمینیسم
۷۰	صلح به منزله میدان
۷۱	رویکرد سیستمی
۷۴	نظریه دگرگونی اجتماعی

۷۷ رویکرد فرانگر

۹۳ جمع‌بندی

فصل ۴: تکنیک‌های صلح ۹۷

۹۹ مذاکره و گفتگو

۱۰۶ میانجی‌گری

۱۱۲ میانجی‌گری در رویکرد فرانگر

۱۲۱ مصالحه و آشتی

۱۲۹ عدم خشونت

۱۳۷ جمع‌بندی

فصل ۵: زمینه‌های اجتماعی فرهنگی صلح ۱۴۱

۱۴۳ آموزه‌های دینی

۱۴۷ رفتارهای روزمره

۱۵۲ مشارکت فراجنسیتی، فراسنی

۱۶۰ اشتغال صلح‌محور

۱۶۹ هنر و ادبیات صلح‌آمیز

۱۷۷ جمع‌بندی

فصل ۶: جنبش‌های صلح ۱۷۹

۱۸۳ جنبش‌های صلح ایمان‌محور

۱۸۶ جنبش‌های غیردینی صلح

۱۸۸ جنبش‌های صلح در جهان سوم

۱۹۰ جنبش‌های صلح زنان

۱۹۴ جمع‌بندی

فصل ۷: آموزش صلح ۱۹۷

مدارس و آموزش صلح ۲۰۲

رسانه‌ها و آموزش صلح ۲۱۱

رویکرد طیف‌گونه به روزنامه‌نگاری صلح ۲۱۷

جمع‌بندی ۲۲۳

سخن آخر ۲۲۵

کتابنامه ۲۲۷

www.ketab.ir

سراغاز

ضرب المثل «اگر صلح می خواهی، همواره آماده جنگ باش» که قدمت آن به عصر یونان باستان برمی گردد را تقریباً همه شنیده ایم. این بیت شعر را که می گوید: «بروقوی شو اگر راحت جهان طلبی/ که در نظام طبیعت خنثیف پامال است» نیز برای همه آشناست. در روابط انسانی، چنین ذهنیتی، شاید بسیار رایج باشد، اما جندان قابل اطمینان نیست؛ زیرا مطالعات گوناگون، از گذشته تا به امروز، نشان داده اند بین آمادگی نظامی و امنیت کشورها رابطه اندکی وجود دارد. در این زمینه، راثول نارول (۱۹۷۳) و تیمی و محققان، مطالعه وسیعی درباره شیوه های جلوگیری از حمله دشمن را در نه تمدن گوناگون انجام داده اند. این مطالعه که شامل تاریخ ۴ تا ۲۵ قرن است، نشان داد «آمادگی نظامی»، برخلاف تصورات رایج، مانع حمله رقبا و دشمنان نمی شود، بلکه برعکس، آنان را نگران و تحریک می کند. الیزه بولدینگ نیز در جمع بندی ای از مطالعاتی که در زمینه رقابت های تسلیحاتی کشورها پس از جنگ جهانی اول و دوم و در طول دوران جنگ سرد صورت گرفته است، تأکید می کند که تقویت تسلیحات و تجهیزات جنگی به منظور حفظ حداکثر آمادگی نظامی، غالباً به جای برقراری امنیت و آرامش، موجب تحریک رقبا، دشمنان و حتی کشورهای هم جوار شده است (بولدینگ، ۱۳۹۷: ۵۱).

حفظ آمادگی نظامی کشورها برای جنگ نیازمند سرمایه گذاری در حوزه تولید و یا خرید تجهیزات جنگی است و این مسئله طبعاً فشار زیادی را بر بودجه اقتصادی و اجتماعی کشورها وارد می آورد. شاید جوامع صنعتی و ثروتمند بتوانند از عهده این هزینه ها برآیند،